

Udskriftsdato: 13. oktober 2025

LBK nr 1001 af 26/06/2025 (Gældende)

Bekendtgørelse af lov om skibes besætning

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: Erhvervsmin.,
Søfartsstyrelsen, j.nr. 2024158844

Bekendtgørelse af lov om skibes besætning¹⁾

Herved bekendtgøres lov om skibes besætning, jf. lovbekendtgørelse nr. 74 af 17. januar 2014, med de ændringer, der følger af § 5 i lov nr. 400 af 2. maj 2016 og § 2 i lov nr. 199 af 25. februar 2025.

Kapitel 1

Anvendelsesområde m.v.

§ 1. Loven omfatter danske skibe bortset fra krigsskibe og troppe transportskibe.

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) »Handelsskib«: Ethvert skib med undtagelse af fiskeskibe og fritidsfartøjer.
- 2) »Passagerskib«: Et skib, der befordrer flere end 12 passagerer.
- 3) »Lastskib«: Et handelsskib, der ikke er et passagerskib.
- 4) »Fiskeskib«: Et skib, hvis nationalitetsbevis er forsynet med havnekendingsnummer.
- 5) »Fritidsfartøj«: Et skib, der ikke anvendes til erhvervsmæssige formål. I tvivlstilfælde afgør Søfartsstyrelsen, om et skib kan anses for et fritidsfartøj.
- 6) »Søgående skib«: Et skib, der anvendes i fart uden for havne, åer, søer eller lignende beskyttede farvande.
- 7) »STCW-konventionspåtegning«: Sønæringsbevis eller anerkendelsesbevis udfærdiget i overensstemmelse med bestemmelserne i den internationale konvention om uddannelse af søfarende, om sønæring og om vagthold, 1978, med senere ændringer (STCW-konventionen).
- 8) »STCW-F-konventionspåtegning«: Sønæringsbevis eller anerkendelsesbevis udfærdiget i overensstemmelse med bestemmelserne i den internationale konvention om uddannelse, om sønæring og om vagthold for personel i fiskeskibe, 1995, med senere ændringer (STCW-F-konventionen).
- 9) »Bruttotonnage«: Den til enhver tid i skibets målebrev angivne bruttotonnage (BT), nedrundet uden decimaler.
- 10) »Længde«: Skibets længde målt i henhold til lov om skibsmåling og som angivet i meter i skibets målebrev.
- 11) »Fremdrivningseffekt«: Den samlede maksimale ydelse i kilowatt (kW), nedrundet uden decimaler, ved kontinuerlig drift af alt maskineri, som samtidig kan fremdrive skibet. Ydelsen ansættes af Søfartsstyrelsen på basis af motorfabrikantens prøveplansskemaer og indføres i besætningsfastsættelsen.
- 12) »Kystfart«: Fart i Nordsøen øst for 3 grader Ø. længde og syd for 62 grader N. bredde, fart i Østersøen samt fart langs Grønlands kyster i en afstand af ikke over 30 sømil fra kysten (basislinjen).
- 13) »Nærfart«: Fart syd for 62 grader N. bredde, nord for 48 grader N. bredde og øst for 12 grader V. længde, fart i Østersøen, fart på Færøerne og Færø Banke samt fart langs Grønlands kyster i en afstand af ikke over 200 sømil fra kysten (basislinjen).
- 14) »International fart«: Fart mellem dansk og udenlandsk havn eller mellem to udenlandske havne samt fart mellem Danmark og Færøerne eller Grønland og fart mellem Færøerne og Grønland.
- 15) »Indenrigs fart«: Al fart, der ikke er international fart.

§ 3. På ethvert skib skal der være en skibsfører, ligesom der herudover skal være den af hensyn til sikkerhed for menneskeliv på søen nødvendige besætning.

Kapitel 2

Handelsskibe

§ 4. Passagerskibe uanset størrelse, lastskibe med en bruttotonnage på 20 og derover samt lastskibe med en bruttotonnage under 20 i international fart skal være forsynet med et af Søfartsstyrelsen udstedt certifikat indeholdende besætningsfastsættelsen.

Stk. 2. For skibe med en bruttotonnage under 20 i indenrigsfart kan Søfartsstyrelsen i stedet for udstedelse af certifikat som nævnt i stk. 1 fastsætte regler om besætningen for grupper af skibe.

§ 5. For passagerskibe uanset størrelse, for lastskibe med en bruttotonnage på 20 og derover og for lastskibe med en bruttotonnage under 20 i international fart fastsættes besætningen af Søfartsstyrelsen. For lastskibe med en bruttotonnage under 20 i indenrigs fart kan Søfartsstyrelsen fastsætte besætningen, såfremt hensynet til sikkerheden for menneskeliv på søen gør det påkrævet.

Stk. 2. Besætningen fastsættes for hvert enkelt skib under hensyn til skibets type, indretning, udstyr, anvendelse og fartsområde, således at besætningens størrelse og sammensætning gør det muligt at dække alle opgaver af betydning for skibets og de ombordværendes sikkerhed, herunder

- 1) opretholdelse af sikker bro- og maskinvagt,
- 2) betjening og vedligeholdelse af redningsmidler,
- 3) betjening og vedligeholdelse af havarikontrol-, brandsluknings- og kommunikationsudstyr,
- 4) anden vedligeholdelse og rengøring af sikkerhedsmæssig art,
- 5) forføjningsopgaver,
- 6) kostforplejning og sundhedsforhold.

Stk. 3. Ved fastsættelsen af besætningen skal der endvidere tages hensyn til vagtordningen om bord, til holddrift, til de enkelte besætningsgruppers faktiske arbejdstid, til gældende hviletidsbestemmelser samt til anvendelse af enhedsmandskab.

Stk. 4. I besætningsfastsættelsen kan indgå personer med anden uddannelse, som kan ligestilles med uddannelse, der er foreskrevet i eller i medfør af loven.

§ 6. Skibsførere og navigations- og maskinofficerer skal have dansk sønæringsbevis.

Stk. 2. Beviserne skal forefindes om bord i original papirform eller i en flagstatsgodkendt elektronisk form og skal uanset formatet have STCW-konventionspåtegning enten i overensstemmelse med STCW-konventionens reglement VII som anført i skibets besætningsfastsættelse eller i overensstemmelse med nedenstående skemaer:

Skibsførere og navigationsofficerer

Skibe med en bruttotonnage under 500 i kystfart

Bruttotonnage	Skibsfører	Styrmand
20-99	Kystskipper (STCW-regl. II/3 as Master)	Duelighedsbevis i sejlads (STCW-regl. II/3 as Watchkeeping Of- ficer)
100-199		Bedstemand (STCW-regl. II/3 as Watchkeeping Of- ficer)

200-499	Styrmand af 4. grad (STCW-regl. II/3 as Watchkeeping Officer)
---------	--

Øvrige skibe

Bruttotonnage	Skibsfører	Overstyrmand	Øvrige styrmænd
20-2999	Sætteskipper (STCW-regl. II/2 as Master)	Styrmand af 3. grad (STCW-regl. II/2 as Chief Mate)	Styrmand af 3. grad eller vagthavende styrmand
3000 og derover	Skibsfører (STCW-regl. II/2 as Master)	Styrmand af 1. grad (STCW-regl. II/2 as Chief Mate)	(STCW-regl. II/1 as Watchkeeping Officer)

Maskinofficerer

Fremdrivningseffekt (kW)	Maskinchef / Enmaskinmester	1. maskinmester	Øvrige maskinmestre
100-749	Duelighedsbevis i motorpasning		
750-2999	Skibsmaskinist af 1. grad (STCW-regl. III/3 as Chief Engineer)	Skibsmaskinist af 2. grad (STCW-regl. III/3 as 2nd Engineer)	Skibsmaskinist af 2. grad eller vagthavende maskinofficer (STCW-regl. III/1 as Watchkeeping Officer)
3000 og derover	Skibsmaskinchef (STCW-regl. III/2 as Chief Engineer)	Skibsmaskinmester af 1. grad (STCW-regl. III/2 as 2nd Engineer)	

Stk. 3. Søfartsstyrelsen kan forøge eller formindske de i stk. 2 anførte kvalifikationskrav ved sejlads med følgende skibstyper:

- 1) Passagerskibe og tankskibe under hensyn til skibets indretning, udstyr, fartsområde og passagertal.
- 2) Ethvert skib med særlige manøvregenskaber.

- 3) Skibe med særlig udrustning eller særligt udstyr.
- 4) Skibe af særlig konstruktion.

Stk. 4. Tilsvarende kan Søfartsstyrelsen i henhold til bestemmelserne i den internationale konvention om uddannelse af søfarende, om sønæring og om vagthold (STCW-konventionen), reglement I/3, forøge eller formindske kravene, jf. stk. 2, ved sejlads uden for dansk kystfart på kystfartslignende vilkår i et andet lands kystfart, under forudsætning af at både detaljerne for de pågældende områder og andre relevante betingelser er specificeret i samarbejde med det eller de pågældende lande eller berørte parter.

Stk. 5. I skibe registreret i Dansk Internationalt Skibsregister kræves ikke danske beviser, men gyldigt sønæringsbevis ledsaget af en af Søfartsstyrelsen udfærdiget STCW-konventionspåtegning i overensstemmelse med bestemmelserne fastsat i stk. 2. Skibsføreren skal dog have dansk indfødsret.

Stk. 6. I tilfælde, hvor en person med duelighedsbevis i motorpasning foreskrives, kan denne samtidig være ansat til anden tjeneste om bord.

Stk. 7. Uanset de i stk. 2 påkrævede kvalifikationskrav og bevispåtegninger kan skibsførere og styrmand i passagerskibe under 500 BT i stedet besidde et bevis i henhold til skemaet nedenfor, såfremt skibets besætningsfastsættelse giver mulighed for det:

Bruttotonna- ge	Passagerskib i fart i indre dansk territorialfarvand	
	Skibsfører	Styrmand
20-499	Færgefører	Færgenavigatør

Stk. 8. Uanset afgrænsningen af fartsområde i skemaet i stk. 7 kan Søfartsstyrelsen ud fra en konkret vurdering tillade undtagelsesvis sejlads uden for indre dansk territorialfarvand med et passagerskib, som er omfattet af skemaet, såfremt der i hvert enkelt tilfælde er truffet behørig foranstaltninger til sikring af sejladsen. En sådan sejlads er dog altid begrænset til det havområde, som er fastsat i passagerskibets fartstilladelse, og skal altid ske under gunstige vejrforhold og uden passagerer om bord.

§ 7. Radiooperatører i skibe, der efter gældende forskrifter skal være udstyret med radioanlæg til brug i det globale maritime nød- og sikkerhedssystem (GMDSS), skal have dansk sønæringsbevis med en af Søfartsstyrelsen udfærdiget STCW-konventionspåtegning til tjeneste som radiooperatør.

Stk. 2. I skibe registreret i Dansk Internationalt Skibsregister kræves ikke danske beviser, men gyldigt sønæringsbevis ledsaget af en af Søfartsstyrelsen udfærdiget STCW-konventionspåtegning til tjeneste som radiooperatør.

§ 8. En kok, der er foreskrevet i et skibs besætningsfastsættelse, skal have et dansk bevis som skibskok. Ingen under 18 år må gøre tjeneste som skibskok.

Stk. 2. I skibe registreret i Dansk Internationalt Skibsregister kræves ikke dansk bevis som skibskok. Personer kan gøre tjeneste i foreskrevne stillinger som skibskok, hvis de kan dokumentere

- 1) en læretid i kokkefaget på 48 måneder, heraf mindst 24 måneder i søgående skibe, eller
- 2) en tilfredsstillende gennemførelse af en kokkeuddannelse med relevant indhold fra en anerkendt skole suppleret med kokketjeneste om bord i et søgående skib i mindst 5 måneder.

Stk. 3. Dokumentation efter stk. 2 skal være ledsaget af en af Søfartsstyrelsen udfærdiget påtegning, der bekræfter, at indehaveren kan gøre tjeneste som foreskreven skibskok. Søfartsstyrelsen udsteder nærmere regler herom.

Stk. 4. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om uddannelseskrav for personer, der tilbereder eller hjælper med at tilberede fødevarer om bord på et skib.

Kapitel 3

Fiskeskibe

§ 9. I fiskeskibe med en længde på 15 meter og derover, men under 45 meter, og fiskeskibe med et dimensionstal på 100 og derover, men med en længde under 45 meter, skal der være skibsfører og styrmand med sønæringsbevis i overensstemmelse med nedenstående skema:

Fartsområde	Skibsfører	Styrmand
Nærfart	Fiskeskipper af 3. grad	Styrmand af 3. grad i fiskeskibe. I skibe under 24 meter i længde dog bedstemand i fiskeskibe.
Uden for nærfart	Fiskeskipper af 1. grad	Styrmand af 1. grad i fiskeskibe.

Stk. 2. For fiskeskibe med en længde på 45 meter og derover fastsættes besætningen af Søfartsstyrelsen.

Stk. 3. Til betjening af maskinen i fiskeskibe med en længde på 15 meter og derover og fiskeskibe med et dimensionstal på 100 og derover samt med fremdrivningsmaskineri på 100 kW og derover, men under 750 kW, i hvilke maskinen kan reguleres og skruemanøvrer foretages fra styrepladsen, skal der i nærfart være 1 person med duelighedsbevis i motorpasning og uden for nærfart 2 personer med duelighedsbevis i motorpasning. For øvrige fiskeskibe med en længde på 15 meter og derover og fiskeskibe med et dimensionstal på 100 og derover samt med fremdrivningsmaskineri på 100 kW og derover fastsættes maskinbesætningen af Søfartsstyrelsen.

Stk. 4. De i stk. 3 foreskrevne personer kan være ansat til anden tjeneste om bord.

Stk. 5. Når Søfartsstyrelsen i henhold til stk. 2 og 3 fastsætter besætningen, skal § 5, stk. 2, iagttages.

Stk. 6. Søfartsstyrelsen kan foreskrive, at skibsførere og styrmænd i fiskeskibe skal have sønæringsbevis med en af Søfartsstyrelsen udfærdiget STCW-F-konventionspåtegning, og at maskinmestre og radiooperatører i fiskeskibe skal have sønæringsbevis med en af Søfartsstyrelsen udfærdiget STCW- eller STCW-F-konventionspåtegning.

Kapitel 4

Fritidsfartøjer

§ 10. I fritidsfartøjer med en skroglængde på 15 meter og derover, men under 24 meter, skal der være skibsfører og styrmand med sønæringsbevis i overensstemmelse med nedenstående skema:

Fartsområde	Skibsfører	Styrmand
Fart i Østersøen, i Nordsøen øst for 7° Ø. længde samt fart langs Grønlands kyster i en afstand af ikke over 30 sømil fra kysten (basislinjen)	Yachtskipper af 3. grad	
Fart i Nordsøen og Den engelske Kanal samt fart på de Britiske øer, Irland, Norge og Færøerne	Yachtskipper af 3. grad	Duelighedsbevis i sejlads for fritidssejlere
Fart på alle have	Yachtskipper af 1. grad	Yachtskipper af 3. grad

Stk. 2. For fritidsfartøjer med en skroglængde på 24 meter og derover fastsættes besætningen af Søfartsstyrelsen.

Stk. 3. Til betjening af maskinen i fritidsfartøjer med en skroglængde på 15 meter og derover med fremdrivningsmaskineri på 100 kW og derover, men under 750 kW, i hvilke maskinen kan reguleres og skruemanøvrer foretages fra styrepladsen, skal der i fart i Østersøen og i Nordsøen øst for 7° Ø. længde være 1 person med duelighedsbevis i motorpasning for fritidssejlere og uden for denne fart 2 personer med duelighedsbevis i motorpasning for fritidssejlere. For øvrige fritidsfartøjer med en skroglængde på 15 meter og derover med fremdrivningsmaskineri på 100 kW og derover fastsættes maskinbesætningen af Søfartsstyrelsen.

Stk. 4. Når Søfartsstyrelsen i henhold til stk. 2 og 3 fastsætter besætningen, skal § 5, stk. 2, iagttages.

§ 10 a. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om kvalifikationskrav til fritidssejlere og om forberedelse og indstilling til og aflæggelse af eksaminer og prøver for fritidssejlere samt betaling herfor.

Kapitel 5

Forskellige bestemmelser vedrørende besætningsfastsættelsen

§ 11. Hvis et skib mister nogen del af den foreskrevne besætning som følge af sygdom, død, rømning eller andre skibsføreren eller rederiet utilregnelige årsager, skal krav fastsat i eller i medfør af denne lov ikke være til hinder for, at skibsføreren under fornøden hensyntagen til skibets sødygtighed kan fortsætte rejsen. Besætningen skal dog snarest muligt kompletteres. Skibsføreren skal om forholdet indføre fornøden bemærkning i skibsdagbogen eller, hvor skibsdagbog ikke føres, i tilsynsbogen.

§ 12. Søfartsstyrelsen kan under særlige omstændigheder og under iagttagelse af bindende internationalt vedtagne bestemmelser tillade, at en person, der ikke er i besiddelse af det for den pågældende stilling krævede bevis, anvendes i sådan stilling, dog kun for en enkelt rejse eller for et bestemt tidsrum af ikke over 6 måneder.

§ 13. De i § 6, stk. 1, § 7, stk. 1, § 8, stk. 1, § 9 og § 10 anførte krav om danske uddannelser og sønæringsbeviser finder ikke anvendelse på personer, der opfylder betingelserne i De Europæiske Fællesskabers direktiver om indførelse af generelle ordninger for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for erhvervskompetencegivende uddannelser i henhold til lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark. Skibsførere i handels- og fiskeskibe skal dog have dansk indfødsret.

Stk. 2. Ansøgning om adgang til erhvervsudøvelse indsendes til Uddannelses- og Forskningsministeriet eller den offentlige institution, ministeren for uddannelse og forskning har bemyndiget hertil, såfremt ansøgningen skal behandles efter EU's direktiver om indførelse af generelle ordninger for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

Stk. 3. Ansøgninger, der ikke er omfattet af stk. 2, indsendes til Søfartsstyrelsen.

Stk. 4. Søfartsstyrelsen kan efter høring af de berørte organisationer fastsætte regler, der undtager fra kravet om dansk indfødsret i § 6, stk. 5, § 13, stk. 1, § 19, stk. 2 og § 24 for personer, som er omfattet af De Europæiske Fællesskabers eller EØS' regler om etableringsret, arbejdskraftens frie bevægelighed eller ret til udveksling af tjenesteydelser.

Ændring af tonnagegrænser

§ 14. Søfartsstyrelsen kan efter samråd med redernes og de søfarendes organisationer fastsætte regler, der ændrer de i loven indeholdte tonnagegrænser til grænser fastsat i anden måleenhed samt ændrer de i loven indeholdte grænser for fremdrivningseffekt.

Forhåndsfastsættelse

§ 15. Søfartsstyrelsen fastsætter efter anmodning besætningen for et projekteret skib, for et skib, der agtes ombygget, samt for et udenlandsk skib, der agtes overført til dansk flag (forhåndsfastsættelse).

Stk. 2. Finder Søfartsstyrelsen, at en forhåndsfastsættelse ikke med fornøden sikkerhed kan foretages, afvises anmodningen med fornøden begrundelse.

Stk. 3. En forhåndsfastsættelse, eventuelt ændret ved indbringelse for det i medfør af lov om sikkerhed til søs nedsatte Ankenævn for Søfartsforhold, har bindende virkning, medmindre der er sket ændringer i de forudsætninger, der har været afgørende for fastsættelsen.

Klager over besætningsfastsættelse

§ 16. Afgørelse truffet af Søfartsstyrelsen i henhold til § 4, stk. 2, § 5, § 6, stk. 3, § 9, stk. 2 og 3, § 10, stk. 2 og 3, § 12, § 15, stk. 1 og § 18, stk. 2, kan af vedkommende rederi eller søfarendes organisation indbringes for det i medfør af lov om sikkerhed til søs nedsatte Ankenævn for Søfartsforhold.

Kapitel 6

Uddannelseskrav

§ 17. Ingen må benyttes til selvstændig vagt som styrmand eller maskinmester, medmindre den pågældende er i besiddelse af sønæringsbevis af mindst samme grad som fastsat for den laveste af de for skibet foreskrevne stillinger henholdsvis for styrmænd og maskinmestre.

§ 18. Søfartsstyrelsen fastsætter under iagttagelse af bindende internationalt vedtagne bestemmelser og efter samråd med redernes og de søfarendes organisationer uddannelses-, kvalifikations- og beviskrav for

- 1) dæks-, maskin- og enhedsmandskab,
- 2) sygdomsbehandlere i handels- og fiskeskibe,
- 3) besætninger i passagerskibe,
- 4) officerer og mandskab i olie-, kemikalie- og gastankskibe og
- 5) kokke, cateringpersonale og andet personale, der håndterer og tilbereder fødevarer om bord.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen kan endvidere fastsætte særlige uddannelses-, kvalifikations- og beviskrav, herunder forøge eller formindske lovens kvalifikationskrav og besætningsregler for

- 1) personer, der gør tjeneste i stilling, for hvilken der ikke i medfør af loven er fastsat særlige uddannelseskrav, og
- 2) officerer og mandskab i
  - a) skibe med særlige manøvreegenskaber,
  - b) skibe med særlig udrustning eller særligt udstyr,
  - c) specialskibe og skibe af særlig konstruktion,
  - d) skibe, der anvendes i et geografisk begrænset område.

Stk. 3. Når Søfartsstyrelsen i henhold til stk. 2 fastsætter besætningen, skal § 5, stk. 2, iagttages.

Kapitel 7

Sønæringsbeviser og dispensationer fra lovens krav om indfødsret

§ 19. Søfartsstyrelsen fastsætter under iagttagelse af bindende internationalt vedtagne bestemmelser og efter samråd med redernes og de søfarendes organisationer betingelserne for erhvervelse af de i denne lov omhandlede sønæringsbeviser, herunder krav om

- 1) uddannelse,
- 2) fartstid,
- 3) sundhed,
- 4) syns- og høreevne,
- 5) alder og
- 6) at den pågældende er myndig og ikke er under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7.

Stk. 2. Til erhvervelse af sønæringsbevis med førerrettigheder til handels- og fiskeskibe skal vedkommende have dansk indfødsret. Søfartsstyrelsen kan dog tillade, at lovens krav om indfødsret fraviges.

§ 20. Beviserne udstedes og udformes af Søfartsstyrelsen.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om betaling for afholdelse af duelighedsprøver.

Stk. 3. Sønæringsbeviser, der giver ret til tjeneste som navigatør, maskinmester eller radiooperatør i handels- og fiskeskibe, er gyldige i op til fem år fra udstedelsesdatoen. Søfartsstyrelsen fastsætter regler om udstedelse af sønæringsbeviser og kvalifikationsbeviser, herunder om gebyr, fornyelse af sønæringsbeviser, om generhvervelse af sønæringsrettigheder samt om udstedelse af første sønæringsbevis til personer, der har bestået den for erhvervelse af beviset krævede eksamen mere end fem år forud for datoen for udstedelsen.

Stk. 4. Søfartsstyrelsen fastsætter under iagttagelse af bindende internationalt vedtagne bestemmelser de nærmere regler for påtegning af udenlandske sønæringsbeviser og godkendelse af udenlandske certifikater.

Stk. 5. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om betaling til dækning af udgifter ved påtegning af udenlandske sønæringsbeviser, jf. stk. 4.

§ 21. Søfartsstyrelsen kan inddrage et sønæringsbevis, hvis indehaveren ved sin sejlads eller anden tjeneste om bord har udgjort en direkte trussel mod liv, ejendom eller miljøet eller det på grund af indehaverens sjælelige eller legemlige tilstand skønnes uforsvarligt fortsat at lade den pågældende udøve den virksomhed, beviset giver ret til.

Stk. 2. Indehaveren af et sønæringsbevis skal lade sig underkaste sådanne lægeundersøgelser, som er nødvendige til afgørelse af det i stk. 1 nævnte spørgsmål. Udgifterne ved undersøgelserne afholdes af staten. Undlader indehaveren at lade sig underkaste en påbudt undersøgelse, kan sønæringsbeviset inddrages.

§ 22. Inddragelsen af et sønæringsbevis kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for Søfartsstyrelsen inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. Søfartsstyrelsens afgørelse skal indeholde oplysning om retten til at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor.

Stk. 3. Når inddragelse af et sønæringsbevis forlanges indbragt for domstolene, anlægger Søfartsstyrelsen sag imod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 4. Anmodning om indbringelse for domstolene har opsættende virkning. Søfartsstyrelsen kan dog bestemme, at en anmodning ikke har opsættende virkning. Denne afgørelse kan ved kendelse ophæves af retten inden afgørelse af spørgsmålet om inddragelsens lovlighed.

§ 23. Et sønæringsbevis, der er inddraget, skal afleveres til Søfartsstyrelsen.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen kan til enhver tid tilbagegive et inddraget sønæringsbevis, når de omstændigheder, der har begrundet inddragelsen, ikke længere findes at være til stede. Afslås en ansøgning om tilbagegivelse, kan ansøgeren forlange spørgsmålet indbragt for domstolene. Såfremt sagen tidligere har været indbragt for domstolene, kan indbringelse dog kun ske, såfremt der er forløbet mindst et år efter, at inddragelsen senest er stadfæstet ved dom. § 22, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 24. Den til sønæringsbeviser knyttede ret til at være fører af handels- og fiskeskibe fortabes, når indehaveren mister dansk indfødsret. Søfartsstyrelsen kan dog under særlige omstændigheder gøre undtagelse fra denne bestemmelse. Opnår den pågældende på ny dansk indfødsret, skal retten til at føre skib dermed anses for generhvervet, jf. dog § 20, stk. 3.

Kapitel 7 a

Godkendelse af uddannelser

§ 24 a. Ministeren for uddannelse og forskning fastsætter efter forhandling med Søfartsstyrelsen regler om de uddannelser, som er foreskrevet i regler fastsat i medfør af § 18 og § 19, herunder om kvalitetssikring.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen påser, at uddannelserne opfylder internationalt fastsatte krav og fører frem til, at de studerende opnår tilstrækkelige kvalifikationer.

Kapitel 7 b

Godkendelse af kurser

§ 24 b. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om, hvilke krav de kurser, som er foreskrevet i regler fastsat i medfør af § 18 og § 19, skal leve op til, herunder krav om godkendelse og kvalitetssikring.

§ 24 c. Søfartsstyrelsen kan godkende eller oprette særlige kurser for uddannelse af undervisere.

§ 24 d. Søfartsstyrelsen fører tilsyn med undervisningen hos kursusudbydere som nævnt i § 24 b og påser, at kursusudbyderne opfylder de krav, som følger af denne lov og regler udstedt i medfør af loven.

§ 24 e. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om kursusdeltageres undervisningsmiljø.

Kapitel 7 c

Forskellige bestemmelser vedrørende uddannelser og kurser

§ 24 f. Søfartsstyrelsen kan opkræve betaling for godkendelse og kvalitetssikring af kursusudbydere og uddannelsesinstitutioner.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om betaling for deltagelse i kurser omfattet af denne lov, herunder for aflæggelse af eksamen, prøver m.v.

§ 24 g. Søfartsstyrelsen kan indhente de nødvendige oplysninger fra kursusudbydere og uddannelsesinstitutionerne om undervisningen, kursusdeltagerne, personalet, økonomien og udstyret m.v. til brug for gennemførelse af Søfartsstyrelsens opgaver efter loven, herunder kvalitetssikring og udarbejdelse af statistik.

Kapitel 8

Rederens og skibsførerens ansvar

§ 25. Rederen og skibsføreren skal sikre,

- 1) at ansatte søfarende opfylder alle de for den pågældende stilling foreskrevne uddannelses-, kvalifikations- og beviskrav, og at foreskrevne originalbeviser findes om bord,
- 2) at der opretholdes en opdateret og let tilgængelig fortegnelse over alle ansatte søfarende, deres stilling om bord, deres helbredstilstand samt dokumentation for deres kvalifikationer,
- 3) at alle nymønstrede søfarende, før tjeneste påbegyndes, orienteres behørigt om deres særlige opgaver, herunder om udstyr, installationer og beredskabsplaner samt om særlige forhold af betydning for såvel deres rutinemæssige opgaver som deres opgaver i en nødsituation,
- 4) at skibets besætning effektivt kan koordinere deres opgaver i nødsituationer og i tilfælde af fare for forurening, og
- 5) at besætningsmedlemmer kan kommunikere indbyrdes om sikkerhedsspørgsmål og forstå sikkerhedsinformation, herunder symboler, tegn og alarmsignaler.

Stk. 2. Stk. 1 gælder, uanset om andre organisationer, virksomheder eller personer opfylder visse af opgaverne eller pligterne på rederens eller skibsførerens vegne.

Stk. 3. Er der udstedt overensstemmelsesdokument i henhold til den kode om sikker skibsdrift, som er fastsat af FN's Internationale Maritime Organisation, eller certifikat i henhold til konventionen om søfarendes arbejdsforhold til en anden organisation, virksomhed eller person, finder stk. 1 tillige anvendelse for den pågældende organisation, virksomhed eller person.

Stk. 4. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om forpligtelserne efter stk. 1-3 og kan herunder foreskrive særlige kommunikations- og sprogkrav.

Kapitel 9

Tilsyn, kommunikation og henlæggelse af beføjelser

§ 25 a. Søfartsstyrelsen kan i henhold til § 20 a i lov om sikkerhed til søs føre tilsyn med overholdelsen af denne lov og de regler, der udstedes i medfør heraf.

§ 25 b. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra myndigheder om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 25 c. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at myndighederne kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter denne lov eller efter regler udstedt i medfør af denne lov uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af den pågældende myndighed som afsender.

§ 26. Erhvervsministeren kan efter aftale med vedkommende minister beslutte, at Søfartsstyrelsens beføjelser efter loven udøves af andre offentlige myndigheder. Erhvervsministeren kan på nærmere angivne vilkår endvidere bemyndige virksomheder eller enkeltpersoner til på Søfartsstyrelsens vegne at føre tilsyn med kvalitetssikring af uddannelser og kurser.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om klageadgang, herunder om, at klager over Søfartsstyrelsens afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 9 a

Sikkerhed ved anlægsprojekter m.v.

§ 26 a. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at bygherrer for anlægsprojekter, der foregår helt eller delvis til søs, skal medvirke til, at aktiviteter, der er forbundet med projektet, bliver udført i overensstemmelse med loven og de regler, som er udstedt i medfør af loven.

Kapitel 10

Straffebestemmelser

§ 27. Med bøde straffes den, der overtræder § 3, § 4, stk. 1, § 6, stk. 1, 2 eller 4, § 7, § 8, § 9, stk. 1 eller 3, § 10, stk. 1 eller 3, § 11, 2. eller 3. pkt., § 17 eller § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, eller overtræder de i medfør af loven foretagne besætningsfastsættelser.

Stk. 2. Hvis rederen helt eller delvis har overladt sine forpligtelser efter § 25, stk. 1 eller 2, til andre organisationer, virksomheder eller personer, finder stk. 1 tilsvarende anvendelse for disse organisationer, virksomheder eller personer, hvis forpligtelserne ikke opfyldes.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde, jf. dog § 28, stk. 5.

§ 28. Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den, der overtræder § 25, stk. 1, nr. 3, 4 eller 5.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt skade på unge mennesker under 18 år eller fremkaldt fare herfor eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelse.

Stk. 3. Sker der ikke konfiskation af udbytte, som er opnået ved overtrædelsen, skal der ved udmåling af bøde, herunder tillæggsbøde, tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel, jf. stk. 2, nr. 2.

Stk. 4. Stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse, hvis andre organisationer eller personer opfylder visse af opgaverne eller pligterne på rederens eller skibsførerens vegne, jf. § 25, stk. 2 og 3.

Stk. 5. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 25, stk. 4, i henhold til § 25, stk. 1, nr. 3-5, kan der fastsættes straf af bøde eller fængsel i indtil 1 år. Det kan endvidere bestemmes, at straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år under tilsvarende omstændigheder som anført i stk. 2.

§ 29. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 2. Ved pålæggelse af strafansvar efter stk. 1, anses personer, som er ansat til at udføre arbejde om bord på skibet af andre end rederen, tillige for at være knyttet til rederen. Er der udstedt overensstemmelsesdokument i henhold til koden om sikker skibsdrift eller certifikat i henhold til konventionen om søfarendes arbejdsforhold til en anden organisation eller person end rederen, anses skibsføreren og de søfarende tillige for at være knyttet til den, som dokumentet er udstedt til.

Kapitel 11

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser m.v.

§ 30. Loven træder i kraft den 1. februar 1997.

Stk. 2. Lov om skibes besætning, jf. lovbekendtgørelse nr. 105 af 7. februar 1994, og sønæringslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 372 af 31. maj 1990, ophæves.

Stk. 3. De i medfør af lov om skibes besætning, jf. lovbekendtgørelse nr. 105 af 7. februar 1994, og sønæringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 372 af 31. maj 1990, udstedte regler forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af denne lov.

§ 31. Sønæringsbeviser erhvervet før den 1. februar 1997 giver deres indehavere samme ret som hidtil. Beviser, der giver ret til tjeneste som navigatør, maskinmester eller radiooperatør i handelsskibe, er dog kun gyldige indtil den 1. februar 2002.

Stk. 2. Personer, der ikke er i besiddelse af sønæringsbevis, og som ved lovens ikrafttræden har gjort tjeneste som fører eller styrmand i skibe, der er målt under 20 bruttoregister tons, kan fortsat gøre sådan tjeneste, jf. dog § 18, stk. 2.

Stk. 3. For skibe med en længde under 24 m, der alene er målt i henhold til de tidligere gældende målingsregler, finder den på skibets målebrev angivne bruttoregister tonnage (BRT), nedrundet uden decimaler, fortsat anvendelse i stedet for en i denne lov angivet bruttotonnage (BT).

§ 32. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, der følger af de særlige grønlandske forhold.

Lov nr. 493 af 12. maj 2010 (Gennemførelse af konventionen om søfarendes arbejdsforhold, modernisering af bestemmelser om tilsyn, forbud mod spiritussejlad i grønlandsk farvand m.v.)²⁾ indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 7

Stk. 1. Erhvervsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Ministeren kan herunder fastsætte, at lovens bestemmelser træder i kraft på forskellige tidspunkter.³⁾

Stk. 2. Personer, der i medfør af den gældende § 8, stk. 2, i lov om skibes besætning inden lovens ikrafttræden har erhvervet ret til at arbejde som foreskrevet kok i danske skibe, bevarer denne ret.

Lov nr. 478 af 30. maj 2012 (Tilpasninger som følge af ressortoverførsler på områderne vedrørende de maritime uddannelser og lodsning)⁴⁾ indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juni 2012, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. (1. pkt. udeladt).⁵⁾ Erhvervsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af 2. pkt. i fodnoten til lovens titel, jf. § 1, nr. 1.⁶⁾

Stk. 3. Regler udstedt i medfør af lov om maritime uddannelser forbliver i kraft for de kurser, prøver m.v., der omfattes af lovens § 1, indtil de ophæves eller erstattes af regler udstedt i henhold til lov om skibes besætning.

Lov nr. 400 af 2. maj 2016 (Sikring af søfarendes økonomiske stilling ved rederens misligholdelse af ansættelsesforholdet, styrket sikkerhed ved større maritime anlægsprojekter, forsikring i forbindelse med vragsjernelse, effektivisering af synsvirksomheden på dykkerområdet m.v.)⁷⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2016, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. (Udelades)⁸⁾

Lov nr. 199 af 25. februar 2025 (Frakendelse af retten til at arbejde på danske skibe for søfarende, der begår personfarlig kriminalitet om bord eller i relation til tjenesten, ny uddannelse for færgenavigatører, justering af årlig afgift for skibe og ikraftsættelse for Grønland af ændringer af søloven og lov om sikkerhed til søs)⁹⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 7

Loven træder i kraft den 27. februar 2025.

Søfartsstyrelsen, den 26. juni 2025

KRISTINA RAVN

/ Mette Rosager

- ¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005, nr. L 255, side 22. Loven indeholder endvidere bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 2009/13/EF af 16. februar 2009 om iværksættelse af den aftale, der er indgået mellem European Community Shipowners' Associations (ESCA) og European Transport Workers' Federation (ETF) om konventionen om søfarendes arbejdsforhold af 2006 og om ændring af direktiv 1999/63/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 124, side 30-50.

- 2) Lovændringen vedrører fodnote til lovens titel, § 8, § 18, stk. 1, nr. 3-5, § 25, stk. 2-4, overskriften til kapitel 9, § 25 a, § 25 b, § 27, stk. 2, § 28, stk. 4-5, og § 29, stk. 2.
- 3) § 3, nr. 2 og 3, i lov nr. 493 af 12. maj 2010 trådte i kraft den 20. august 2013, jf. § 1 i bekendtgørelse nr. 6 af 9. januar 2013.
- 4) Lovændringen vedrører fodnote til lovens titel, § 10 a, kapitel 7 a, § 24 a, kapitel 7 b, § 24 b, § 24 c, § 24 d, § 24 e, kapitel 7 c, § 24 f, § 24 g og § 26, stk. 1.
- 5) Stk. 2, 1. pkt., omhandler lov om maritime uddannelser.
- 6) Stk. 2, 2. pkt., trådte i kraft den 11. september 2013, jf. bekendtgørelse nr. 1085 af 9. september 2013.
- 7) Lovændringen vedrører § 4, stk. 2, § 6, stk. 2, § 13, stk. 1, 1. pkt., og kapitel 9 a.
- 8) Stk. 2 omhandler lov om søfarendes ansættelsesforhold m.v.
- 9) Lovændringen vedrører § 2, nr. 8, § 6, stk. 2-4 og stk. 7-8, og § 13, stk. 4.